

Tong yulduzi

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

N: 35-36 (67304-05)
2020-yil 21-sentyabr

www.tongyulduzi.uz

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqqan boshlagan O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi ISSN-2010-6092

Har kuni qarshimda
Turar turli yo'l.
Har kun duch kelaman
Turli to'siqqa.
Ustozlar o'giti
Doim kelar qo'l.
Yuraman ular yur degan yo'riqqa,
Dilimda turadi ular siymosi.
Goho gaplashaman chiqarib ovoz,
Ongimga quyilgach ustoz inshosi.

Men uchun bajarmoq qoladi, xolos,
Nimagaki agar erishgan bo'lsam.
Bari ustozlarning sharofatidan,
Erishmagan bo'lsam, eringan bo'lsam,
Tanbal ahmoqligim jaholatidan.
Mumkin edi yana erishsam ko'proq,
Mumkin edi qilsam balandroq parvoz,
Ba'zan no'noq bo'ldim, ba'zida qo'rqoq,
Ba'zan gunoh qildim. Kechiring, ustoz!
Ammo men roziman shunchasiga ham -
Kutganimdan ko'proq baxtga erishdim.

Bitta she'rni eplab yozmagan odam,
Har joyda shoirman, deya kerishdim.
Lekin hali davom etmoqda hayot,
Siz borsiz doimo meni qo'llagan.
Hali zo'rligimni etaman isbot,
Muhimi, men hali to'g'ri yo'ldaman.
Muhimi, yozaylik iymonli she'rlar,
Islom nuri ko'chsin she'rga, dostonga,
«Vatanni sevmoklik - iymondan», derlar,
She'rlar bag'ishlaylik O'zbekistonga!
Muhimi, shu xalqdir, muhimi millat,
Muhimi, shu elni ko'tarmoq boshga!
Muhimi, jon dildan qilmoqlik xizmat,
Har o'zbek nomini yozmoq Quyoshga!
Muhimi, toza qalb bilan yashamoq,
Ustozlar yo'lidan bormoqdir doim.
Muhimi, bir kuni qilganda so'roq,
Mendan rozi bo'lsin Qodir Xudoyim!

Muhammad ISMOIL,
Sirdaryo viloyati, Gulliston shahri,
Halima Xudoyberdiyeva nomidagi
ijod maktabi rahbari

QO'LIMIZ KO'ZIMIZ YURAGIMIZ HAM BOTIR BO'LSIN!

«Vaqt o'tib, bolalarimiz Ulug'bek, Ibn Sino, Beruniy bo'ladi, men bunga, albatta, ishonaman».
Shavkat MIRZIYOYEV

Bir donishmanddan, yorug' olamda eng kuchli muhabbat kimga yoxud nimaga bo'lmog'i lozim, deb so'rashganda, u hech ikkilanmasdan, Vatanga, chunki Vatani sevgan insongina ota-onasini, yor-u birodarlarini qadrlay oladi, deya javob bergan ekan.

Darhaqiqat, barcha orzu-istaklarimiz, ezgu-amallarimiz marvarididir Vatan! Har bir erishgan yutug'imizda, maqsad yo'lida zabt etgan dovonimizda uning mehri, qudratidan kuch olamiz, qalbimizda shu yurt taqdiriga daxldorlik hissi ortadi.

Vatan so'zini tilga olsak, uning aks sadosi ezgulik qo'shig'idek yuragimizga oqib kiradi. Ko'z o'ngimizda ajib manzaralari, kengliklari namoyon bo'lgani sayin ko'ngillarimiz ham kengayib boraveradi. Nurli kelajagi tasavvurimizda jonlansa, qalbimiz nurlanadi. Bilgan, eshitgan ta'riflarimizdan ko'nglimiz to'lmay, tasnifiga yana so'z axtaramiz.

Ona yurt, ota makon, deb ataymiz. Suyanchim, tayanchim, faxrim, iftxorim, deymiz. Istiqloq Vatanimiz ta'rifiga yana bir bebaho sifat baxsh etdi: Mustaqil O'zbekiston!

Mustaqilligimizning har bir yili mislsiz muvaffaqiyatlarimiz bilan yurtimiz tarixida o'ziga xos iz qoldirmoqda. Ayniqsa, so'nggi yillarda yurtimizda amalga oshirilgan tub islohotlarni ko'z oldimizga keltirsak...

Har bir mamlakat tarixida shunday bir shiddat bilan rivojlanish davri bo'ladiki, uning o'tgan, o'tayotgan kunlari qadrini o'lchamoqchi bo'lsak, hech qanday mezonlarga, o'lchamlarga sig'maydi. Bugun biz ana shunday shiddatli, tezkor, yangilanishlarga boy zamonda yashayapmiz. Butun dunyoni o'z izmiga solgan, ko'plab mamlakatlar iqtisodiyotini tang ahvolga solib qo'yan, insonlar hayotini izdan chiqargan pandemiya sharoiti ham mehnatkash xalqimiz irodasini buka olmadi. Aksincha, millatimizga xos bo'lgan fidoyilik, mehr-oqibat, saxovat, birdamlik kabi fazilatlarimiz bor bo'y-basti bilan namoyon bo'ldi. «COVID-19» virusi haqida hech qanday ma'lumotga, unga qarshi kurashda hech bir tajribaga ega bo'lmaganimiz holda pandemiya qarshi bir tan-u bir jon bo'lib kurashdik. Yurtboshimiz boshchiligidagi qanchalik qiyin bo'lmasin, qancha mablag' talab etilmasin, yurtimizning har bir fuqarosi salomatligini asrash barobarida mehnat qilishdan to'xtamadik, yaratish, yashnatish zavqi bilan yashadik. Go'yo katta qurilishlar maydoniga aylangan yurtimizning turli go'shalarida olib borilayotgan

qurilish ishlari to'xtamadi, aksincha, jadallashdi. Bunday sa'y-harakatlarimiz samarasi o'laroq, bugun yurtimiz qiyofasi yangilandi. Milliy me'morchilik va zamonaviy arxitektura an'alarini o'zida mujassam etgan ko'rkam binolar, namunaviy uy-joylar, zamon talablari darajasidagi ta'lim, tibbiyot maskanlari qad rostladi. Keng va ravon yo'llar, yangi ko'priklar qurildi. Yangi za-

Mustaqilligining 29 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimda so'zlangan nutqida ham Yangilanayotgan O'zbekiston islohotlari xalqimizga kuch-g'ayrat bag'ishlayotganini alohida e'tirof etdi. Shuningdek, Yurtboshimiz siz aziz o'quvchilarning ta'lim-tarbiyangiz, siz uchun yaratilayotgan shart-sharoitlar haqida ham fikr bildirdi. O'quvchilarning maktabda ta'lim olish barobarida

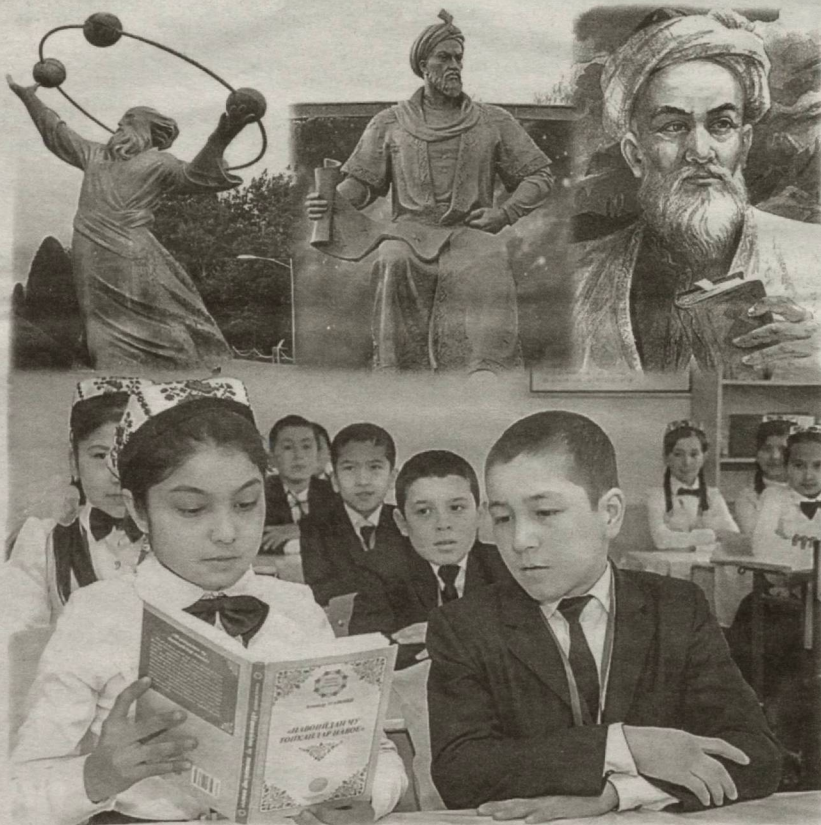
ga yeta olishimizni alohida ta'kidlab: «Nafaqat ilm va iqtisodiyot, balki tarbiya bizni yuksaltiradi», dedi. Binobarin, maktab darsliklari qatoriga Tarbiya darsligining kiritilishi zamirida ham ana shunday ezgu maqsad mujassam. Maktab bitiruvchilarini oliy ta'limga ko'proq qamrab olish maqsadida yurtimizdagi oliy o'quv yurtlari soni 121 taga yetgani, viloyatlarda ham filiallari ochilgani haqida so'z bordi. Avvallari abituriyent faqat bitta oliygohga hujjat topshirgan bo'lsa, bugun 5 ta oliy o'quv yurtiga hujjat topshirishi mumkin. Bu ham bo'lsa, Siz aziz o'quvchilar uchun qo'shimcha imkoniyatdir. Shu o'rinda savol tug'iladi: Yoshlarimiz bunday sharoitlar, keng imkoniyatlar, g'amxo'rliklarga qanday javob qaytarishyapti? Bu savolga fan, ta'lim, adabiyot, san'at, sport sohasidagi bilimi, iqtidori, salohiyati, qobiliyatini xalqaro maydonlarda namoyon qilish orqali munosib javob qaytarishyapti, desak, aslo mubolag'a qilmagan bo'larmiz. Bunday yoshlarimiz safi yanada kengayishiga umid qilamiz. Chunki Yangilanayotgan O'zbekistonimizga yangicha fikrlaydigan, o'zgarishlardan, yangilanishlardan cho'chimaydigan yoshlar kerak! Buning uchun esa Yurtboshimiz ta'kidlagandek: «Bugungi sharoitda bizning ko'zimiz ham, qo'limiz ham, yuragimiz ham botir bo'lishi shart».

Ishonchimiz komilki, siz bugungi pandemiya sharoitida ijtimoiy masofa saqlab, sanitariyagigiyena qoidalariga to'liq amal qilgan holda puxta bilim olib, Yangi O'zbekistonga munosib farzand bo'lasiz!

Shundagina bugun dillardan tillarga ko'chgan Vatan tuyg'usini, uning xalqimizdek xokisorligini yurak-yurakdan his qila olasiz. Zero, sevimli shoirimiz Muhammad Yusuf yozganidek:

**Vatan bu tan ichindadir,
Vatan – nomus, Vatan – or.
Vatan singlim kabi pokdir,
Vatan xalqdek xokisor...**

Feruza JALILOVA,
«Shuhrat» medali sohibasi

vod va fabrikalar ish boshladi. Minglab yangi ish o'rinlari yaratildi. Mustaqillik bayramimiz arafasida yangi metro yo'nalishi hamda yer usti metrosining ish boshlagani ayniqsa, quvonarli bo'ldi.

E'tibor beryapsizmi, bugun har gapimizda «yangi» so'ziga alohida urg'u beryapmiz. Fikrimizni yanada aniqroq ifodalaydigan bo'lsak, bugun O'zbekistonimiz yangilanyapti. Demak, yurtimizga yana bir chiroqli ta'rif qo'shildi: Yangi O'zbekiston! Quvonarlisi, bu yangilanishlar xalqimiz ruhiyati, fikratini ham yangilayapti, kayfiyatida o'z aksini topyapti. Ertangi kunga bo'lgan ishonchini oshiryapti, g'ayrat, shijoat bag'ishlayapti.

Mamlakatimiz Prezidenti Shavkat Mirziyoyev O'zbekiston Respublikasi

7-sinf dan 11-sinf gacha biror hunarni ham egallashlari lozimligini ta'kidladi. Bu juda to'g'ri fikr. O'quvchi maktabni tamomlab, oliy o'quv yurtlariga o'qishga kirsak, nur ustiga a'lo nur, kira olmasa ham bir yilini behuda o'tkazmaydi, egallagan hunari bilan mashg'ul bo'ladi. Butun dunyoda hukm surayotgan pandemiya, iqtisodiy inqiroz sharoitida hamma davlatlarda ham ijtimoiy himoyaga muhtoj oilalar bunday qo'llab-quvvatlanayotgani yo'q. Bu esa mamlakatimizda yosh avlodga ko'rsatilayotgan g'amxo'rlikning yana bir namunasi. Shuningdek, Yurtboshimiz bugun eskicha ta'lim berish mumkin emasligini, yoshlarimizga yangicha yondashuvlar asosida ta'lim va albatta, tarbiya berilsagina, ko'zlangan maqsadimiz-

ULUG'LARGA BO'LGAN EHTIROM

Suratda xalqimizning suyukli shoirilari (chapdan o'ngga): Abdulla Oripov, Mirtemir, Ibroyim Yusupov, Erkin Vohidov.

O'zbekiston Qahramoni Abdulla Oripov hikoya qiladi:

– G'afur G'ulom nomidagi adabiyot va san'at nashriyotida oddiy muharrir bo'lib ishlayotgan paytlarim edi. Bir kuni hassos shoirimiz, ustoz Mirtemir domla ruslarning mashhur asari «Konyok-gorbunyok» she'riy dostonini o'zbek tiliga tarjima qilib, olib kelib qoldilar. Asar nihoyatda chiroyli, quyma, pishiq, aslidan ham yaxshiroq tarjima qilingan edi. So'zlari bir-birini to'ldirib, bir-birining ohangiga mos jaranglar, katta so'z zargarining qo'lidan chiqqanligi yaqqol ko'rinish turar edi. Tarjimani yillik reja dasturiga kiritib qo'ydim.

Oradan o'n kunlar o'tgach, Mirtemir domla tarjima taqdiridan bir xabar olay-chi, deb kelib qoldilar. Qo'llariga papkani tutqazdim. Dostonni bir-bir varaqlab ko'rib:

– O'qimabsiz-a? – dedilar. Men o'qiganimni aytdim. U kishi, o'qigan bo'lsangiz, nega tahrir qilmadingiz, biror joyini tuzatmadingiz, biror joyida qalamning biror chizig'ini ko'rmadim, – dedilar. Men:

– Asar juda yaxshi tarjima qilingan, buni biror joyini tuzatish – buzish bo'ladi, xolos, tarjima benuqson va xatolardan holi, – dedim. U kishi ishonqiramayroq qarab turdilar-da:

– O'qidingizmi o'zi? – deb yana so'radilar.

– O'qidim, ustoz, o'qidim, – deb javob berdim.

– Yo'q, agar o'qimagan bo'lsangiz, keyinroq o'qib bo'lganingizdan keyin yana bir kelarman, o'shanda xato va kamchiliklarini aytasiz, bafurja o'tirib gaplashamiz, ma'qul joylarini qoldiramiz, noma'qul joylarini qayta ishlaymiz, – dedilar.

Men:

– O'qidim, ustoz, biror joyiga qalam tekizishga haddim sig'madi, agar o'qiganimga ishonmasangiz, qo'lyozmani ushlab turing, men butun dostonni boshdan oxir yoddan aytib beraman, – dedim.

Mirtemir domla hayron bo'lib qarab turdilar. Yuzlarida hazil-lashayaptimi yoki lof urayaptimi, degan taajjub bor edi.

Shunda shartta o'nimdan turdim-u, xona o'rtasiga borib, dostonni boshidan oxirigacha yoddan ayta boshladim.

Mirtemir domla dostonni oxirigacha eshitdi. Ba'zi joylariga lablari pichirlab, qo'shilib turdilar. Nihoyat, asarni haqiqatan ham o'qiganimga ishonib, yod olganimga tan berib, mamnun jilmaydilar. Bu jilmayishda o'z tarjimonlik mahoratlariga o'zlari tan berishi ifodasi zohir edi. Shuning barobarida mening ustozga bo'lgan ehtiromimga tan berish ifodasi ham bor edi.

Bu voqeadan keyin uzoq yillar Mirtemir domla bilan ota-boladay qardron bo'lib yurdik.

Tumanimizning Pochvon mahallasida qayta ta'mirdan chiqarilgan 27-umumta'lim maktabi o'quvchilariga yangi o'quv yili uchun chinakam sovg'a bo'ldi, desam, yangilishmagan bo'laman.

CHINAKAM TUHFA BO'LDI

Avvallari abgor holga kelib qolgan sinfxonalar endilikda yorug' va shinam, zamonaviy jihozlar bilan ta'minlangan ilm maskaniga aylandi. Mingdan ortiq o'quvchi-yoshlar uchun mo'ljallangan maktabimizda sport zali ham havas qilgudek.

Aziz tengdoshim, bu kabi bunyodkorlik ishlarining barchasi bizning bekam-u ko'st bilim olishimiz, yurtimiz kelajagining bunyodkori bo'lishimiz uchun qilinmoqda. Fursatni qo'ldan boy bermay, ilm tomon talpinaylik. Shunda yaqinlarimizning ham, yurtimizning ham ishonchini oqlagan bo'lamiz.

Salohiddinjon SAYFIYEV,
Samarqand viloyati, Urgut tumanidagi
118-umumta'lim maktabining 11-sinf o'quvchisi

BUYUK ORZULAR SARI...

Sizga hikoya qilmoqchi bo'lganlarim ayni haqiqat, unda to'qima obraz ham, bo'rttirilgan fikrlar ham yo'q.

Kollejni tamomlab, Qarshi davlat universitetining o'zbek tili va adabiyoti filologiyasi yo'nalishiga hujjat topshirmoqchi bo'ldim. Chunki bolaligidan bobomning ta'sirida jurnalistlik kasbiga o'zgacha mehr uyg'ongandi. Imtihan natijalarini intizorlik bilan kuta boshladim. Ammo natija kutganimdek bo'lmadi, imtihondan o'ta olmadim. Bu xabar meni qanchalik ranjitganini tasavvur ham qilolmaysiz. 5–6 oycha o'zimni o'nglolmay yurdim. So'ngra, biroz chalg'ish maqsadida o'zim o'qigan 38-maktabga ishga joylashdim. Kun bo'yi ishlab, kechqurun dars tayyorlab juda toliqardim. Ammo maqsadimdan qaytmadim. Qilgan mehnatlarim, chekkan zahmatlarim o'z samarasini berdi. Qarshi davlat universitetiga to'lov-kontrakt asosida o'qishga qabul qilindim. Bu xabarni eshitib, beixtiyor yig'lab yubordim.

Universitetda o'qishimning ilk kunlaridanoq ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarda, turli xil tanlovlarda faol qatnasha boshladim. O'zbekiston yoshlar ittifoqi bilan hamkorlikda turli xil seminarlar, tanlovlar va targ'ibotlar tashkil qildik.

Bu orada yetakchimiz universitetimizda «O'zbekiston yoshlar ittifoqi faoli bo'lgan, to'lov-kontrakt asosida tahsil olayotgan, 86 foiz va undan yuqori o'zlashtirish ko'rsatkichiga ega bo'lgan talabalarga to'lov-kontrakt summasining 35 foizi to'lab berilishi to'g'risida»gi qarorni o'qib eshittirdi. Bu xabarni eshitib, quvondim. «Mening o'zlashtirishim, qilgan ishlarim bu rag'batga munosibmikin?!» deya hujjat topshirishga biroz ikkilandim. Uzoq o'ylab, hujjatlarimni oxirgilardan bo'lib topshirdim. Natija kutganimdan-da a'lo bo'ldi. O'qishim uchun to'lov-kontrakt summasining 35 foizi to'lab berilishi orqali rag'batlantirildim. Bu bilan oilamiz budgetiga oz bo'lsa-da, o'z hissamni qo'shganimdan quvondim. Bu rag'bat bundan keyingi faoliyatimda yanada faolroq bo'lishga, yoshlarni birdamlikka, faollikka chorlashga undaydi.

Ana, ko'rdingizmi, aziz ukajonlar, singiljonlar, harakat, tinimsiz mehnat, albatta, o'z samarasini beradi. Har bir inson qilgan mehnatiga yarasha, albatta, rag'batlantiriladi. Shunday ekan, Siz ham aslo harakatdan to'xtamang! Oldingizga buyuk maqsadlar qo'yib, orzular sari dadil odimlang...

Mehriniso SHAROPOVA,

Qarshi davlat universiteti xorijiy tillar fakultetining 4-bosqich talabasi

Muhammad ISMOIL

Hayot go'zalligi sizla

Jahonda bo'lmasa muallim agar,
Hayot ham bo'lmasdi go'zal bu qadar.

Abdurahmon JOMIY

CHAROG'ON

Oyshaxon TO'RAYEVA dil daftaridan

*Kim yoshligida ulug'lar so'zini olsa, keksayganda
uning o'zi ulug' bo'ladi.*

Umr qadrini bilmaganning yoshligi behuda o'tadi.

Bola kulgisi – baxt nishonasi.

*Hayo inson uchun eng sharafli va eng maqbul
xislatidir.*

*Ota-onaning og'irini yengil qilishga intiling,
ularni quvontiradigan, umrlariga umr qo'shadigan
ishlarga qo'l uring.*

*Amal qilingan ilm va qalb go'zalligi insonni
yuksaklarga ko'taradi.*

Ustoz, o'qituvchi, murabiy! Uni bog'dagi nihollarni mehr bilan parvarishlayotgan bog'bonga, toshni yo'nayotgan haykaltaroshga, binolarga sayqal berayotgan me'morga qiyoslaydilar.

Bugun biz hayot daftari sahifalarini ezgu amallari bilan to'ldirib borayotgan, o'zbek pedagogikasi rivojiga munosib hissa qo'shgan professor, taniqli olim Oyshaxon To'rayeva haqida hikoya qilishni maqsad qildik. Zero, ustozlarimizning ham ustozlari, Nizomiy nomidagi pedagogika universitetida minglab o'qituvchilarga saboq bergan mehdirdaryo muallim, 5 – 8-sinflar uchun «Odobnoma» darsliklari muallifi, jurnalist – pedagogning bosib o'tgan umr yo'llari

har birimizga ibrat bo'la oladi.

Bundan uch yil avval katta bir anjumanda ishtirok etdim. Unda «Alifbe» darsligining ilk mualliflaridan biri professor Qumri Abdullayevaning «Ustozga ta'zim» (Oqilxon Sharofiddinovga bag'ishlangan) va «Ehtiro» (Oyshaxon To'rayevaning hayot yo'li haqida) kitoblarining taqdimoti o'tkazildi. Taqdimotda taniqli olimlar, Oqilxon Sharofiddinov va Oyshaxon To'rayevaning shogirdlari, farzandlari ishtirok etdi. Ularning dil so'zlarini tinglab o'tirganlar ilm insonni ulug'lashiga, mehnat esa uni elda aziz qilishiga yana bir bor amin bo'ldilar.

– Ustoz-murabiy Oyshaxon To'rayeva yuksak

salohiyati va mehnatsevarligi tufayli yetuk olim, ezgulik kuchisiga aylangan, – deydi Qumri Abdullayeva. – Bir qo'lida beshik, bir qo'lida kitob tutganicha ilmiy ishini Sankt-Peterburgda yoqlab, Toshkentga yorug' yuz bilan kelganlarining o'zi jasorat! Umr yo'ldoshi marhum Mirsoat Hoji ota bilan besh bahodir o'g'lonlarni tarbiyalaganlari chinakam baxt namunasidir...

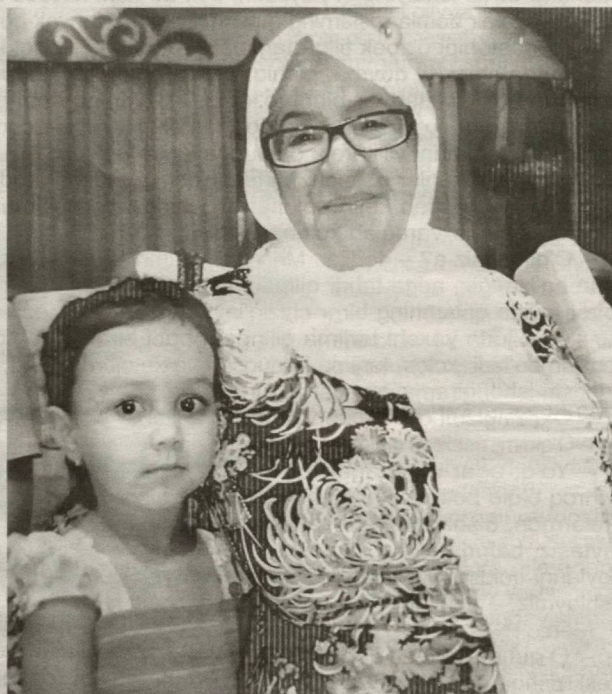
Olima opamiz pedagogika universitetida «Qizlar davrasi», «Pedagogika» to'garaklarini tashkil etib, talaba qizlarni mustaqil oilaviy hayotga tayyorladi. Pedagogikaga, ilmiy-tadqiqot ishlari qiziqirdi. Shu bilan birga, «Oila pedagogikasi», «Oila etikasi va psixologiyasi», «Oilada bola tarbiyasi», «Bola aziz, odo-bi undan aziz», «Umr saboqlari», «Donolar hikmati – hayot ziynati», «Shajara – avlodlar zanjiri» kabi ilmiy-om-mabop kitoblar, oliy o'quv yurtlari uchun darsliklar, gazeta va jurnallarga pandnoma, o'g'itlar, voqeyi hikoyalar yozib, tarbiyashunoslik faniga ham katta hissa qo'shdi.

Oyshaxon onamizning «Oila – muqaddas

mutolaa qilinadi va yosh avlod tarbiyasiga amaliy hissa qo'shib kelmoqda. Bu kitob nafaqat yoshlar, balki kattalar ma'naviyatini yuksaltirish uchun ham xizmat qiladi. Unda qalamga olingan qirg'qa yaqin tushunchaning har biri alohida mavzu bo'lib, hammasi yagona maqsad

baxt farzandlar kamolini ko'rmoqlikdir. Farzandlar yutug'i, e'zoi, ardog'i har bir onani yoshartiradi.

– Onamga bergan va'damga binoan shifokor bo'ldim, – deydi Tibbiyot fanlari doktri, «Doktor-D» gospitali rahbari Dilmurod Irgashev. – Hayotda nimagaki erishgan bo'lsam,

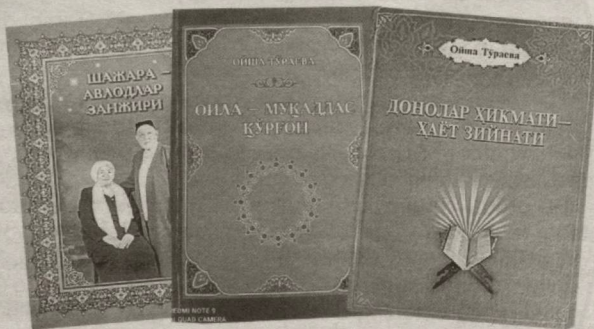
– komil inson tarbiyalashga borib taqaladi».

Ayni paytda Oyshaxon To'rayeva 93 yoshdalar. Onaxonimiz besh o'g'il, besh kelin, nevara, evara,

barchasi onam sabab. O'zlari yetim bo'lib ulg'aygan bo'lsalar-da, ayol boshlari bilan erkaklar qilolmaydigan ishlarni bajarib, professor bo'ldilar. Besh o'g'il, besh kelinni o'qitib, oliy ma'lumotli qildilar. Oila, farzand, ro'zg'or yumushlarini birdek uddalab, respublikaga dong'i ketgan olim, ustoz, kafedra mudiri, dekan bo'lgan farishta onaginamning duolari tufayli yuksak darajalarga yetdik. Shu ma'noda biz eng baxtli insonlarmiz!

Istardikki, Onalarimiz farzandlari uchun doimo shunday aziz-u mukarram, ustozlarimiz esa ezgu amallari, ziyo nurini taratib turadigan hayot yo'llari bilan barchamiz uchun ibrat maktabi bo'lsinlar!

Mahmuda VALIYEVA,
«Sog'lom avlod uchun»
ordeni sohibasi

qo'rg'on» nomli kitobiga O'zbekiston xalq yozuvchisi O'tkir Hoshimov yozgan so'zboshisida shunday jumlar bor: «Taniqli olimaning oila pedagogikasiga, sharqona tarbiyaga oid tadqiqotlari oliy o'quv yurtlari, litsey va kollejlarda, oilalarda ham

chevaralar ardog'ida keksalik gashtini suryaptilar. Lekin Oyshaxon onamiz shu yoshda ham ijodan to'xtamay, «Nuroni», «Oila va jamiyat», «Shifo-info» gazetalari mush-tariylari uchun maqolalar yozmoqda.

Ona uchun eng katta

TONG SAHARDA TELEFONIM JIRINGLADI

Quvonganimdan tilimga kelgan birinchi so'z «Muborak bo'lsin! Yashang, ota-onangizga rahmat!», bo'ldi. Bundan avvalroq o'zim Qozog'istonda bo'lib o'tgan Xalqaro konferensiyada qatnashib, maxsus sertifikat bilan taqdirlangan edim. O'shanda ham bunchalik xursand bo'lmagan ekanman. O'quvchining g'olib bo'lganligi haqidagi bu xushxabardan boshim osmonga yetdi.

Oradan bir haftacha vaqt o'tdi. Ingliz tili fani o'qituvchisi Nodiraxon bilan o'zaro tajriba almashib o'tirgandik, direktorimiz Lutfullo Nazirov telefon qilib qoldi. «Dilorom opa, yutuqlar bardavom bo'lsin. O'quvchingiz Abdulloh «BRAVO, ENGLISH!» onlayn olimpiadasining Respublika bosqichida 1-o'rinni egallab, I darajali diplom bilan taqdirlandi», degan xushxabarni aytdi. Ikki ustoz sevinchimiz ichimizga sig'may, bir-birimizni tabrikladik, shogirdlarimiz mehnatlarimizga munosib javob qaytarishayot-

ganidan quvondik, o'quvchilarimiz qalbida ilmga intilish, til o'rganishga ishtiyoq uyg'ota olayotganimizdan faxrlandik.

18 nafar o'quvchimiz ona tili fani bo'yicha o'tkazilgan onlayn olimpiadada, 19 nafar o'quvchimiz matematika onlayn olimpiadasida g'olib bo'ldi.

Oddiy bir qishloq o'qituvchisiga bundan ortiq nima kerak? Biz ustozlar Vatan va xalq koriga yaraydigan bilimli, irodali, imonli, vatanparvar yoshlarni tarbiyalash yo'lida bor bilim va kuchimizni ayamaymiz. Zero, yurtimizda ustozlar mehnati bugun har doimgidan-da ko'proq qadr topayotgani hech kimga sir emas.

Dilorom IMINJONOVA,
Andijon viloyati, Xo'jaobod tumanidagi
5-umumta'lim maktabi o'qituvchisi

Go'shakdan o'quvchining ovozi yangradi: «Allo, ustoz, men Abdullohman. Men LOGIKAL MACH mantiqiy matematik masalalar olimpiadasida 2-o'rinni olib, II darajali diplom bilan taqdirlandim».

«Tong yulduzi»da HUQUQ DARS

Kuni kecha telegramimdagi kanallar birida saytlarni buzib kirish, virusli dasturlarni tarqatishga yo'naltirilgan notanish odamlardan kelgan yoki kanallardan tarqalayotgan «scr» kengaytmali faylni ochmaslik haqidagi navbatdagi ogohlantirish keldi. Kiber jinoyatlar, ayniqsa, pandemiya vaqtida jiddiy muammolardan biriga aylanmoqda. Kiber jinoyatchilik atamasi kompyuterlar, tarmoqlar yoki internetni qamrab oluvchi jinoiy faoliyatni nazarda tutadi. Xo'sh, bu turdagi jinoyat uchun qanday javobgarlik borligini bilasizmi?

KIBER-JINOYAT NIMA?

O'zbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksining bir qator moddalarida kompyuter texnikasi vositalaridan foydalanib, sodir etiladigan jinoyatlar va ularga nisbatan javobgarlik ko'zda tutilgan.

Jumladan, ushbu kodeksning 278 (5) moddasiga ko'ra o'zganing kompyuter uskunasi qasd-dan ishdan chiqarish, xuddi shuningdek, kompyuter tizimini buzish (kompyuter sabotaji) sodir etilishi, 3 yilgacha muayyan huquqdan mahrum qilib, bazaviy hisoblash miqdorining uch yuz barobaridan to'rt yuz baravarigacha miqdorda jarima yoki ikki yilgacha ozodlikni cheklash yoxud ikki yilgacha ozodlikdan mahrum qilish bilan jazolanadi.

Shuningdek, mazkur harakatlarni guruh bo'lib, takroran va xavfli retsidivist tomonidan sodir etilishi 3 yilgacha ozodlikdan mahrum qilish bilan jazolashga sabab bo'ladi.

Unutmang, qonunni bilmaslik javobgarlikdan ozod etmaydi!

Agar har bir internet foydalanuvchisi va xizmat ko'rsatuvchilar kiber olamida ham hayotdagi kabi ehti-yotkorlikni unutmang, aksariyat kiber jinoyatlarining oldi olinadi.

Nodira NAZAROVA
tayyorladi

MUALLIM QACHON QUVONADI?

Assalomu alaykum! So'zim avvalida menga ilk bor o'qishni, yozishni o'rgatgan ustozlarimga va ijod sirlari, she'r o'qish san'atidan xabardor qilgan muallimlarimga tashakkurlar aytib qolaman. Ustoz - dunyodagi eng ulug', mo'tabar zot. Ular bor-ki, tafakkurimiz teran, bilimli, zukkomiz, demak, hayotda o'z o'rnimizga egamiz. Ustozlarimiz ham o'z muallimlari sabab shu darajaga yetgan.

Shogird ustozidan o'rnak oladi. Uning xatti-harakatlari, o'zini tutishi, muomalasi o'quvchi uchun yana bir dars hisoblanadi. Birinchi maktab bu - ota-onamiz, oilamiz! Bizning maktab o'quvchilari esa birinchi maktabni a'lo baholarga tamomlagan o'quvchilar.

Ikkinchi maktabimiz esa bugun tahsil olayotgan ta'lim dargohimizdir, bu yerda bizga mehribon, xushmuomala, fidoyi, jonkuyar muallimlar saboq berishyapti. Ayniqsa, direktorimiz Muhammad Ismoilning biz ijodkor yoshlarga bo'lgan e'tibori, ishonchi bizni yanada ruhlantiradi. Jonkuyar sinf rahbarimiz Mohidil Ziyayeva, tarbiyachimiz Feruza

Boydavlatovalar ham o'zlarining «tillo qizim», «dono qizim», «bolajonlarim» kabi shirin so'zlari bilan ilm olamiga yetaklaydilar. Ustozlarimiz bizni o'z farzandidek ko'rishadi. Biz ham ularni ota-onamizdek yaxshi ko'ramiz, e'zozlaymiz. Men maktabga, ustozlarimga shunchalik o'rganib qolgan ekanmanki, telegram orqali yozgan xabarlarini o'qiganimda, ko'zimga yosh keladi. O'qituvchilarimiz doimo: «Maktab sizning ikkinchi uyingiz, ustozlaringiz ikkinchi ota-onangiz», deb uqtirishadi.

Muallim qachon quvonadi? Albatta, shogirdining biror yutug'ida

o'z mehnati samarasini ko'rganida, o'z o'quvchisining yutug'ini ko'rib, «Bu mening o'quvchim, bu mening shogirdim», deyish baxtiga musharraf bo'lganida. Shuning uchun doimo a'lo baholarga o'qib, ustozlarimizni xursand qilib yuraylik.

Zulhayo MINGBOYEVA,
Sirdaryo viloyati, Guliston shahri, Halima Xudoyberdiyeva nomidagi ijod maktabining
6-sinf o'quvchisi

Happy TEACHERS' DAY

You have the award, Appreciate this day and time. The good may not remain the same. But you never let yourself change. You are not only the teacher but also the entertainer who is capable of holding the attention of students. Congratulations dear teachers!

A TEACHER FOR ALL SEASONS

*A teacher is like Spring,
Who nurtures new green sprouts,
Encourages and leads them,
Whenever they have doubts.*

*A teacher is like Summer,
Whose sunny temperament
Makes studying a pleasure,
Preventing discontent.*

*A teacher is like Fall,
With methods crisp and clear,
Lessons of bright colours
And a happy atmosphere.*

*A teacher is like Winter,
While it's snowing hard outside,
Keeping students comfortable,
As a warm and helpful guide.*

*Teacher, you do all these things,
With a pleasant attitude;
You're a teacher for all seasons,
And you have my gratitude!*

Every year on October 5th more than 100 countries celebrate Teachers' Day that was proclaimed to be World Teachers' Day in 1994. There are some interesting facts about teachers.

Real teachers will eat anything left in the teacher's lounge.

Real teachers never sit down without first checking the seat of the chair.

Real teachers understand the importance of making sure every kid gets a Valentine.

Real teachers can «sense» gym.

Real teachers know that the 1st class disruption they see probably the 2nd one that occurred.

Real teachers have never heard an original excuse.

Real teachers do not take «no» for an answer unless it is written in complete sentence.

Real teachers know the value of a good education and are appalled upon seeing pay checks.

Real teachers are solely responsible for the destruction of the rain forest.

Real teachers grade papers in the car, during commercials, in faculty meetings.

WHAT IS A PREPOSITION?

A preposition is a word used to link nouns, pronouns or phrases to other words within a sentence. They act to connect the people, objects, time and locations of a sentence. Prepositions are usually short words and they are normally placed directly in front of nouns. In some cases, you'll find prepositions in front of gerund verbs.

A nice way to think about prepositions is as the words that help glue a sentence together. They do this by expressing position and movement, possession, time and how an action is completed.

Indeed, several of the most frequently used words in all of English, such as of, to, for, with, on and at, are prepositions. Explaining prepositions can seem complicated, but they are a common part of language and most of us use them naturally without even thinking about it.

In fact, it's interesting to note that prepositions are regarded as a 'closed class' of words in the English language. This means, unlike verbs and nouns, no new words are added to this group over time. In a way, it reflects their role as the functional workhorse of the sentence. They are unassuming and subtle, yet vitally important to the meaning of language.

	at	in	on	by	for
home		the morning	Mondays...	car	a walk
work		the evening	the weekend (American)	train	a change
school		the afternoon	Monday morning...	ship	an hour...
the airport		1978...	Wednesday evening...	plane	two days...
university		March...	on my birthday	sea	three weeks...
5 o'clock...		the (spring)	on holiday / vacation	air	two months...
night		the (summer)	time	land	five years...
noon		the (autumn)	Christmas Day	underground	breakfast
midnight		the (winter)	New Year's Day	by (him / her ...)	lunch
midday		the 1980s...	May 11'...	tomorrow	dinner
the weekend (British)		a minute/second ...	the bus	next week	
the station		an hour/two hours ...	the plane	next month	
the bottom		two days...	the ship		

Ingliz tilini o'rganamiz! Let's learn English!

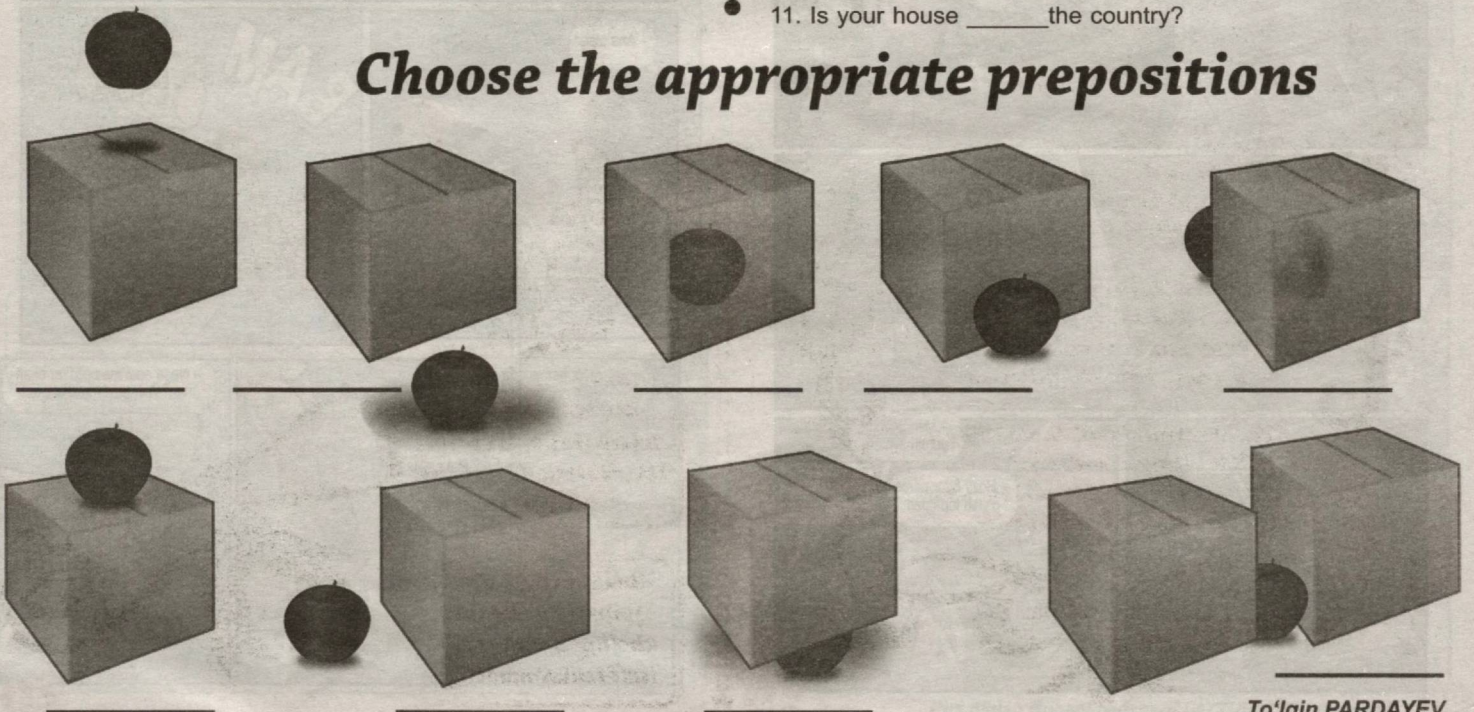
Complete the exercise with appropriate prepositions.

- Nice _____ meet you.
- Don't be late _____ work.
- Are you the new student _____ Russia?
- Are you a teacher _____ this school?
- My parents are _____ vocation. They are _____ France now.
- What is this called _____ English?
- Durdona's birthday is _____ September.
- Don't run _____ the classroom.

Fill in the blanks with appropriate prepositions.

- Compare your answers _____ your partner.
- This key holder is very special _____ me.
- Apples and peaches are _____ the same box.
- Write _____ me soon.
- Have you got a piece _____ paper?
- What's the calculator for? It is _____ my exam.
- I'm tall _____ black hair and brown eyes.
- We have a house _____ a big backyard.
- I come _____ a big family.
- Match the pictures _____ the names.
- Is your house _____ the country?

Choose the appropriate prepositions

41

43

42

44

45

46

47

48

HAYOT HAR BIRIMIZGA ULUG'USTOZ ATO ETSIN

Bolalikda Abraqul boboning darsini ko'p bora olganmiz. Oqsoqolning hikmatlari biz bolalar uchun sirli saboq edi. « $5 \times 5 \times 15 \times 25,5 \times 16 =$ nechov bo'ladi?!» Boboning matematikadan bizni chalg'itib, son-

larni qalashtirib bergan savollariga javob topolmay boshimiz qotardi. Keyinchalik u kishining o'g'li Abrammat muallim Qarshi shahridagi pedagogika institutining rus tili va adabiyoti fakultetini bitirib kelib, o'quvchilarga dars berishni boshladi. Mana shunga ham bugun roppa-rosa 44 yil bo'libdi. Bir odamning butun umri farzandlar tarbiyasi yo'lida o'tdi. O'z kasbining bilimdoni bo'lgan muallim uchun maktab dargohi qadrdon go'shalardan biriga aylandi. Shuning uchun bo'lsa kerak, Abrammat Rajabov Sariosiyo tumanidagi 36-umumta'lim maktabida 36

digan muallimning sa'y-harakatlari bilan har yili ko'plab bolalar oliygohlarda ta'lim olish baxtiga muvassar bo'lmoqda. O'zining mashq-qatli va sharafli kasbidan g'ururlangan muallimning hayot yo'li mudom charog'ondir.

– Ustoz uchun dunyoda farzandlarga bilim berib, ularni to'g'ri yo'lga boshlashdan ulug'roq baxt bo'lmasa kerak. Umrimning qirq to'rt yili mana shu ulug' dargohda o'tdi. O'quvchilarim haqida eshitgan birgina iliq so'zdan boshim osmonga yetadi. Negaki, ustoz mehnatining hosili shogirdlari elning koriga yarab, uning og'irini yengil qilganida bilinadi. Bugun shogirdlarimiz yurtimizning turli go'shalarida halol mehnat qilib kelayotganidan mamnunman. Zero, Davlatimiz rahbarining ta'lim sohasida ko'rsatayotgan cheksiz ehtiromini oqlash biz ustozlar uchun ham qanchalar sharafidir, – deydi Abrammat Rajabov.

Darhaqiqat, ustozning o'z kasbiga bo'lgan mehr-muhabbati uni el ichida tanitdi. Halol mehnatlari evaziga O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi a'lochisi ko'krak nishoni bilan taqdirlandi. Bugungi kunda u faoliyat olib borayotgan maktab zamon talablariga mos ravishda jihozlandi. Prezidentimizning 5 ta muhim tashabbusini amalda tadbiiq

yildirki, rahbarlik qilib kelmoqda. Shu yillar davomida qancha o'quvchi maktabni bitirib ketmadi deysiz. Ustozning mahorati har bir bolaning ko'nglidan joy topa olishida edi. Yillar uning hayotiy tajribasini orttirdi. Vatanni sevish, uni chin dildan ardoqlashni o'quvchilariga bot-bot uqtirishdan tolmay-

etish uchun maktabda kompyuter xonalari, fundamental maktab kutubxonasi, til va adabiyot, kimyo, biologiya, tabiat, geografiya kabinetlari zamonaviy asbob-uskunalar bilan to'liq jihozlangan bo'lib, to'garaklar zamirida limonariya, chorvachilikka ixtisoslashtirilgan yordamchi xo'jaliklar faoliyat olib bormoqda.

Maktab o'quvchilari bugungi kunda ilm olish bilan bir qatorda tadbirkor, ishbilarmon, xo'jalik yuritishda bilim va salohiyatga ega tayyor kadrlar bo'lib yetishmoqda. Abrammat muallim esa mamlakatimizda olib borilayotgan oqilona siyosat negizini o'quvchilar ongiga singdirishda o'z kuch va imkoniyatlarini safarbar etishdan tolmaydi.

Hayot har bitta odamga ulug' ustoz ato etsin, Ulug' ustoz bor odam bilimni dilga jo etsin.

Quyosh mehrin qilarkan chosh, mudom u biz bilan yo'ldosh, Vatan ishqida har bir yosh, Navoiydek navo etsin.

Zamin bu ko'hna darsxona, umidin uzmagani ona, Bo'lib borliqqa parvona, g'animni zeri po etsin.

Kitob ko'ngilni posboni, bilimdonlar bilimdoni, Berib tinchlikka dunyoni, quvonchga mahliyo etsin.

Sabr sarg'aysa joningda, diyonat oqsa qoningda, Kalom kelgach zaboningga malaklar marhabo etsin.

Adolat ehtirom etgay, kuning bir lahzada o'tgay, Xizr yo'l ko'rsatib ketgay, kelib ustoz duo etsin.

Halovat topmagan daryo, bo'lar ummonga g'arq go'yo, Sevib, Axtamquli dunyo, ishonchingni ado etsin.

AXTAMQULI

Ta'lim sohasida amalga oshirilayotgan bugungi islohotlar qatoriga o'qituvchi mavqeini yanada ko'tarishni, uning mashq-qatli va sharafli mehnatini munosib taqdirlashni ham qo'shish mumkin. Toshkent shahrining Shayxontohur tumanidagi 20-umumta'lim maktabida bu borada qilinayotgan ishlar fikrimizning yorqin misolidir. Kuni kecha ushbu maktabda yangi 2020–2021-o'quv yili avvalida bo'lib o'tgan yig'ilishda o'tgan yilgi yutuq va kamchiliklar muhokama qilindi. O'z navbatida, o'tgan o'quv yilida izlanuvchanligi, salohiyati bilan ajralib turgan Nazokat Lutfullayeva singari jonkuyar o'qituvchilar maktab direktori Shahnoza Qosimova tomonidan faxriy yoriq hamda esdalik sovg'alari bilan taqdirlandilar. Ko'rsatilayotgan bundayin e'tibor maktab o'qituvchilari zimmasiga alohida mas'uliyat yuklaydi va bilim-ko'nikmalarni ishga solish imkoniyatini taqdim etadi.

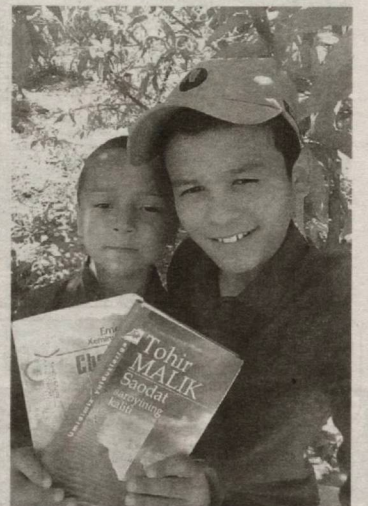
BUYUK TARBIYA O'CHOG'I

Kuni kecha men televideniye orqali «Avloniy» nomli badiiy filmni tomosha qildim. Bu film nafaqat menda, balki barcha oila a'zolarimizda zo'r taassurot qoldirdi. Avloniyning vatanparvarligi biz yoshlarga o'rnak bo'ladi.

Adabiyot shunday fanni, uni Avloniy ko'zi bilan ko'ra bilish lozim. Uning «Birinci muallim», «Ikkinchi muallim» nomli darsliklari o'sha davrda nafaqat o'zbek maktablari, balki Afg'onistonda ham darslik sifatida qo'llanilgan.

«Turkiy guliston yoxud axloq» kitobini esa hozirgi kungacha yosh kitobxonlar sevib mulotaa qilishadi.

Biz yoshlar Abdulla Avloniydek vatanparvar, erksevar, xalqparvar ajdodlarning avlodi ekanligimizdan faxrlanamiz.

Husan HAKIMOV,
Buxoro viloyati, Kogon shahridagi
4-umumta'lim maktabi o'quvchisi

FAQAT QIZLAR O'QISIN!

ATLAS KO'YLAQ KIYGAN QIZ

Bir piyola choy ustida onam shunday deb qoldi:

- Avvallari, mahalladagi yoshi ulug' nuroniylar yoshlarning kiyinishi, yurish-turishiga e'tibor qaratishar, odob doirasida kiyinmaganlarga tanbeh ham berishardi. Bugun esa kimdir qo'shnining bolasini sho'xlik qilgani uchun koyib qolsa bormi, ish sudgacha yetib boradi...

Bugun ommaviy madaniyat yoshlarimiz ongini egallab o'yapti, milliy-ligimizdan yiroqlashib boryapmiz...

Afsuski, onamning fikriga qo'shilmay ilojim yo'q. «Ommaviy

Qizlar - borliqni bezar.

madaniyat» niqobi ostida mentalitetimizga mutlaqo yot bo'lgan urf-odatlar kirib kelayotgani, ayrim yoshlarimiz ularga ko'r-ko'rona ergashayotgani ayni haqiqat. Achinarlisi, ayrim tengdoshlarimiz o'zga xalqlarning kiyimlarini kiyishni madaniyat belgisi, deb hisoblashadi. Milliy liboslarimizni esa kiyishga or qilishadi. Atlas ko'ylak kiygan qizlarni ko'rib qolishsa bormi, «Vataaaan! Ana vatanparvar kelyapti», deya mazax qilishadi. Men esa bu holdan qattiq ranjiyman.

Keyingi paytlarda yoshlarimizning kiyinish madaniyati haqida juda ko'p gapirilyapti, yoshlar sha'niga nisbatan keskin, e'tirozli fikrlar bildirilayapti. Ayrim yigit-qizlarning bilib-bilmay moda izidan quvishlari, tor, kalta-kulta, ochiq-sochiq kiyimlar kiyishayotgani tanqid ostiga olinmoqda. Albatta, bu fikrlarda jon bor. Aslida, inson o'zi kiyayotgan kiyimning foyda-zararini, qanday matodan tikilganini, kerak bo'lsa, tarixi va ahamiyatini bilishi lozim. Chunki kiyinishning inson ruhiyati, fe'l-atvori, kayfiyati, tarbiyasi, did-farosati bilan bog'liq jihatlari bor. Shu o'rinda ta'kidlash joizki, kiyinish, shuningdek, urf ham o'z-o'zidan paydo bo'lmagan. Kishilik jamiyatida kiyim-libos qachon paydo bo'lganligi haqida yakuniy to'xtamga kelinmagan. Inson tafakkurining rivojlaniishi uning libosiga ham madaniylikni olib kirdi, milliylik hissini uyg'otdi. Kiyimning ahamiyati,

mazmunini farzandlariga ota-onalar, ustozlar tushuntirishi kerak. Muammo shundaki, ko'pchilik yoshlarimiz qayerda, qanday kiyim kiyish kerakligini, uning qaddi-qomati, bo'y-bastiga nima ko'proq yarashishini bilmaydilar. Milliy liboslarimizni esa tugun-ga tugib, sandiqqa solishgan...

Yoshlikning o'zi go'zal. Milliy iftixorimiz bo'lgan atlas-u adras liboslarimiz esa bu go'zallikni yanada mukammallashtiradi. U sira urfdan qolmaydi. Zamonaviylik va milliylik uyg'unligidagi liboslarimiz qizlarimiz husniga husn qo'shadi. Shunday ekan, atlas ko'ylak kiyaylik, dugonajonlar. Atlas-u adraslarning turlari juda ko'p. Har birining o'ziga xos tarixi bor. Agar ularni o'rgansak, nur ustiga a'lo nur bo'lardi.

Sizdagi husn-u hayo dillarga berar ziyo.

Nilufar ERGASHEVA, Farg'ona viloyati, Erkin Vohidov nomidagi ijod maktabining 9-sinf o'quvchisi

O'ZBEK LIBOSI - MILLAT JILOS

O'zbek qizlarining latofati, ibo-hayosi, mehri maqtovlarga loyiq. Ular dur-u gavhargaga bejiz qiyoslanmaydi. Shu bois ham ularning nozik qalblariga ozor yetkazilmaydi.

Qizlarimizning qadrlanishi eng avvalo, ularning o'zlarini tutishi, kiyinish madaniyatiga qat'iy amal qilishiga ham bog'liqdir. Holbuki, hech bir millatga mansub kiyim shunchaki, o'z-o'zidan paydo bo'lmaydi. Milliy liboslarimizning o'z tarixi

mavjud, inson salomatligiga foyda-zarari ham inobatga olinadi. Liboslarda o'sha millat yashayotgan yurt havosi e'tibordan chetda qolmaydi. Birgina misol: o'zbek qizlarining egnidagi atlas har qanday insonning ko'zini quvnatadi. Atlasning

rang-barang, nafis gul-lari qizlarning latofati ila uyg'unlashib, matoda yaxlit bir go'zallikni hosil qiladi. «Qora atlas», «Bargi karam», «Chaqirim», «Yahudiy nusxa», «Namozshomgul», «Shaxmat», «Qora ko'zim» va boshqa atlas turlari nafaqat O'zbekistonda, balki xorijiy mamlakatlarda ham ma'lum va mashhurdir. Oq rangga bo'yalgan atlas ma-

Bizdagi milliy libos, o'zimizga juda mos.

tosi dizaynerlarga haqiqiy san'at asarlarini yaratishga imkon beradi. Bunday libos egasining yangi kelin ekanligini anglatadi. Milliy liboslarimiz millatimizga hurmat va muhabbat ifodasi ekanligini, milliy kiyimlarimiz nafaqat ma'naviyatimizni, balki salomatligimizni ham har jihatdan muhofaza qilishini unutmashimiz kerak.

To'liqin PARDAYEV

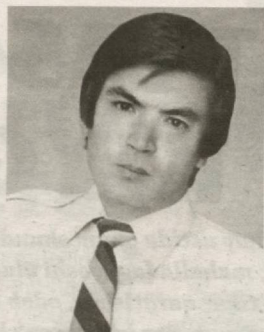
BU SO'ZNI BIR UMR AYTMAY YASHADIM

Baxtiyorman degan birgina so'zni,
Aytish uchun kerak qancha kuch, chidam,
Garchi baxt so'zlarning eng yoqimligi,
Garchi tursa hamki tilning uchida.

Og'ir botmashmikin bu so'z kimgadir,
Tegib ketmashmikin oh-vohlariga,
Qandoq bardosh berib yashayman keyin,
Baxtsiz kimsalarning nigohlariga.

Avvalo, bu so'zni o'zgalar aytsin,
Aytsinlar ko'zlari quvonchga to'lib,
Ening baxti uchun umrini tikkan,
Shoirilar aytmasin birinchi bo'lib.

Bu so'zni bir umr aytmay yashadim,
Har shodlik kelganda yurdim sekinroq,
G'am so'zin elimdan avvalroq aytdim,
Baxt so'zin aytaman eldan keyinroq.

Shavkat RAHMON
(1950 – 1996)

YO'LBARS

Mangu qochar, qochar tog'lardan,
O'rmonlardan, changal, to'qaydan.
Dunyoda ko'p yashagani yo'q,
ammo buncha dushmani qaydan?
Sho'rlik yo'lbars qayga qochmasin
faqat ovchi yo'lini to'sdi.
U hech qachon qochmasdi,
ammo o'ziga ham yoqardi po'stin.

O'ZBEKISTON YOSHLARI

Tinch yurtda yashaydi asl o'g'lonlar,
To'marisdek jasur, mard-u maydonlar.
Vatan uchun mudom ko'ksi qalqonlar,
Yurtni jondan sevgan aziz insonlar.

Birlashsak, yengolmas bizlarni hech zo',
Ahil bo'lsak, qalbdan ketmagay ishonch.
Ertangi kunni ham etamiz bunyod,
Ko'zlarimiz porlab, yuzlarda quvonch.

O'qishda bilimni jamlasak bugun,
Yengolmas bizlarni hech kim, hech qachon.
Ota-ona mehri, ustozlar uchun,
Kelajak bog'ida quramiz qo'rg'on.

Keling, hunar sirin yoyib dunyoga,
Vahti bekor ketmas qalamqoshlarin.
Milliylikni so'ylar shoh-u gadoga,
Hech kim yengolmaydi o'zbek yoshlarin.

Muslimaxon YOQUBOVA

BAXTIM QOMUSI

Konstitutsiyam, ozod Vatandir,
Istiqlol yaratgan jon-u jahonim.
Har banding xalqimga kuchli qalqonim,
Baxtim Qomusi Konstitutsiyam!

Har bandingda elning sadoqati bor,
Qomusning xalqqa muhabbati bor.
Ozod Vatanimning kuch-qudrati bor,
Baxtim Qomusi Konstitutsiyam!

Har modda, har satring Vatan iqboli,
Mustaqillik yo'li baxt istiqboli.
Sen bilan elimning baxtli davroni,
Baxtim Qomusi Konstitutsiyam!

Nozima ERGASHEVA,
Jizzax viloyati, Sharof Rashidov tumanidagi
29-umumta'lim maktabining 7-sinf o'quvchisi

SOG'INCHIM AYTADI MOYCHECHAKKA ROZ

(Ustozim Azamat AZIMOVni xotirlab)

Boraman... yodingiz eltar manzilga,
Na qalam, na dardni etaman hamroh.
O'yim shu: sizdagi ilm rangiday,
Sochingizda har kun ortib bordi oq.

Va yana boraman... xotirlarimga,
Yodimga olaman har shirin onni:
Siz sanatgan jajji barmoqlarimda,
To'rtta bo'g'in bo'lgan «O'zbekiston»ni!

«Olti»ni «to'qqiz»ga alishtirganim,
«R»ni aytolmagan tillarim haqqi.
Unutib bo'larmi «yulduzli besh» va
Jilmayishingizdek beg'ubor baxtni?!

Quchog'imda borar... Siz yoqtirgan gul:
Sog'inchim aytadi moychechakka roz.
Minglab palaponning bittasi bo'lib,
Boraman... bag'ringiz ochiqmi, ustoz?

Qabringizda qolar moychechaklarim...

E'zoza UMURZOQOVA,
Navoiy shahar, 12-AFCHO'M 11-sinf o'quvchisi

ONA TILIM

Go'daklikda yotarkanman kichik go'shamda,
Onajonim lablaridan uchdi bir tilsim.
Alla bo'lib vujudimga qo'shding toza jon,
U sen eding, jonimdagi jon, ona tilim.

Sening yoshing tengdosh, shaksiz, dunyo yoshiga,
Davrlardan, asrlardan topding ko'p sayqal.
Adiblar-u shoirlarni sen buyuk qilding,
Qudrating-chun ularga ham qo'yildi haykal.

Ona tilim, sening so'zing mening tilimda,
Taskin bo'ldi, tahsin aytdi o'zgalar uchun.
Yaqinlarim shodligini, yurak dardini,
Sen anglatding, tushuntirding har lahza, har kun.

Biror g'ofil istab qolsa seni toptashni,
Bostirmayman bog'ingdagi bitta gulni ham.
Meros qilib olganlarim shijoat erur,
Har qandayin yovni yanchar qo'ldagi qalam.

Ona tilim, jonim tili, mangu bo'l omon!

Fazilat NARZULLAYEVA,
Sirdaryo viloyati, Sardoba tumanidagi 12-umumta'lim
maktabining 11-sinf o'quvchisi

(Davomi.
Boshi o'tgan sonlarda)

Shartta borib, «Amaki, bu qanday belgi? Bu soatni qayerdan olgansiz?» degim keldi. Ammo kutubxonaga o'g'rincha kirib olib, serraygancha turgan ayni holatimda bunday qilmoqlikning umuman iloji yo'q edi.

Dadasi kitobni oldi-da, qanday tez kirib kelgan bo'lsa, shunday shitob bilan ortiga qaytib chiqib ketdi. U ketgach, shoshgancha kitoblar javonining orasidan chiqdim-da, Turg'unni savolga tutib ketdim:

– Hoy, Turg'un, hozir dadang qanday kitobni olib chiqib ketdilar?

– E, men qayerdan bilay?

– Ovsarlanmay ket-ey! Uyingdagi shuncha kitob senikimi yo qo'shnikimi? Hech bo'lmasa, changini artib tursang ham, shunaqa po'k bo'lib qolmasding, qovoqbosh! – Doniyor g'ijinib ketdi uning javobidan.

– Ey, sen o'chir ovozingni, olimcha!

– Bo'ldi qilinglar! – yana qozilik qilishga o'tdim. – Doniyor, sen Turg'unning dadasi kitob olgan chog'ida uning qo'lidagi soatga qaradingmi?

– Yo'q, menga ko'rinmadi.

– Turg'un, kitoblarni bilmasang ham, dadangning soati haqida bilarsan?

– Ha, – gapga tushib ketdi Turg'un. – Umi? Juda tarixiy va qimmatbaho. Chet mamlakatda ishlagan vaqtlarida gretsiyalik bir hamkasblari do'stlik va hamkorlik ramzi sifatida o'zining shaxsiy muzeyidan olib, tuhfa qilgan. Dadam bu soatni hech kimga ishonmaydilar. Yotganda ham taqib yotadilar. Ammo undagi toshlarning, – qoshini uchirib, labini bir tarafga burdi Turg'un, – aslo bahosi yo'q.

– He, boylikka uchmay ket-ey! – to'ng'illadi yana Doniyor.

Turg'un esa Doniyorning bunday «kaltak»lariga o'rganib ketganidanmi, bu safar gapiga parvo qilmadi.

– Biz kitoblardan izlayotgan belgini dadangning soatida ko'rdim. Doniyor hayron bo'lib qoldi:

– Yo'g'-e!

– Ha!

– Turg'unning aytishicha, soatni gretsiyalik vakil sovg'a qilgan. Bu esa yunonlar degani. Xulosa qilish mumkinki, yunonlarning qadim madaniyati va tarixida ushbu belgi qandaydir mazmun kasb etgan. Undan bizning Sharq madaniyatiga ham o'tgan...

– Undan chiqdi bu belgi hind va xitoy madaniyatida ham bor.

– Ha, barakalla! – dedim men.

– Hey, qanaqa belgi haqida gaplashyapsizlar? – qiziq boshladi Turg'un ham.

– Aqling yetmagan narsaga burningni suqmal – yana kesatdi Doniyor.

– O'rgildim sendek novcha

terak dahodan, – deya Turg'un nari ketdi.

Shu tariqa ma'lum farazlar asosida ishga kirishgach, astoydil berilib ketdik. Umrida kitob o'qimagan Turg'un ham bizga qiziqqanidan stolga o'tirgancha xuddi olimlardek o'tirib olib, boshini qashlagan ko'yi, yana nima deng, to'ppa-to'g'ri qo'lyozmalarni va-raqlashga tushib ketdi.

Tuni bilan kitob titishimiz behuda ketmadi. Ikki xil tarixiy kitobda ushbu belgining ikki shakldagi ko'rinishini topdik. Ularning biri Yunon madaniyatiga oid, biri esa Rim tarixi va madaniyati xususida. Soat esa uchinchi. Ammo ular bir qarashda umumiylikni tashkil qilib, yagona g'oya-maqsadni ifodalashi aniq edi...

Ertasi kuni uchalamiz ham peshingacha dong qotib uxladik.

OLIMJONNING SARGUZASHTLARI YOXUD ZAMON VA MAKON ORALIG'IDA

(Sarguzasht-fantastik qissa)

Uyg'ongach, yuz-qo'limizni yuvib, qornimizni to'ydiridik. Kitoblarni yashirincha uyimizga olib borib, sirli kalit belgisining nusxalarini kompyuterda skanerda o'tkazdik hamda printerda chop etdik. Va yana avaylab, o'z o'rniga joylashtirib qo'ydik. Shu bilan birga, flesh-kada elektron shaklini oldik.

Dadam mening kelajagimga ulkan umid bilan qaraganliklari uchun barcha sharoitlarni yaratib berganlar. Xonamni o'zimcha «ofis» deb atab ham olganman. Kompyuter, skaner, printer, hatto internet, barchasi ofisimda muhayyo.

Shunday qilib, do'stlarim bilan oqshomda bizning uyda yig'ildigan hamda belgini internet tarmog'iga yo'llab, so'rov yuborish va qidiruv dasturiga kiritishga kelishib oldik.

YO'QOLGAN SARHAD: ZAMON VA MAKON ORALIG'IDA

Kelishganimizdek, do'stlarim bilan kech oqshom uyimizda yig'ildik. Oyim, dadam va do'stlarim birgalikda kechki ovqatni yedik. Dadam:

– O'g'lim, nimalar qilib yuribsan? Tunov kuni ona tili muallimning sendan shikoyat qildi.

Onam yeb turgan nonini chaynashdan to'xtadi va menga yana xavotirli tikila boshladi:

– O'g'lim, bu nimasi?!

– Yo'q, hammasi joyida, – dedim men ularni tinchlantirmoqchi bo'lib.

– Ustozingning aytishicha, darsda xayol surib o'tirarmishsan?! – gapida davom etdi dadam.

– Bo'lmasa, ishga kirishdik. Doniyor, skanerdagi belgi suratini kirit. So'rovga ingliz tilida yoz: Bu nimani anglatadi?!

Doniyor aytganimdek qildi. Biroq internet tarmog'i bu belgini qabul qilmadi.

– Negadir rad etish dasturi to'sqinlik qilyapti, – dedi Doniyor, – bu internet tarmog'ing bedarvoza shahar degani bo'lsa, nega shu belgini qabul qilmayapti, hayronman.

– Yana harakat qil.

Doniyor takror urindi. Ammo natija yana shunday. Yana ketma-ket urinishlar, natija esa bir xil. Alamimdan stolni mushtladim:

– Bu nimasi?!

– Bu yerda bir sir bor, – dedi Turg'un ham hayron qolganidan. Doniyor shu dam Turg'unga yalt etib qaradi, go'yo uning nazarida shu payt kesakdan o't chiqib ketganday edi.

– To'g'ri, – dedim men, – Doniyor, sening gapingda jon bor. Raqamlar va belgilarda ham ilohiylik bor.

– Bu qurg'ur belgining nomlanishini ham bilmaymiz. Balki nomi bilan qidiruvga bersak, biror izoh toparmidik.

Shu payt birdan chiroq o'chib yondi, yer silkingandek bo'lib, xonadagi jihozlar zirillab qo'yd. Kompyuter monitorida esa har xil chiziqlar paydo bo'ldi va shirillab qoldi.

– Obbo, nima bo'ldi yana, – dedim jig'ibiyon bo'lib.

– Ishqilib, kuymagan bo'lsinda, – dedi Turg'un.

– Nafasingga o't tushsin, – dedi Doniyor.

Qo'limni shundoq monitorga uzatgan ham edimki, u lip etib yondi. Ekrandan esa yetti xil tilda yozilgan jumla chiqdi. Biz ingliz tilidagi so'zlarning mag'zini chaqa oldik, xolos. Bu: «O'n sakkiz ming olam sarhadi», degan gap edi. Tagida esa «Qaysi tilda?» degan so'rov turibdi. Biz ingliz tilini tanladik. Shundan so'ng, savollar ketma-ketligi chiqq boshladi. Biz ularga tez-tez javob bera boshladik. Qiziq, savollarning barchasi men bilgan mavzularda edi. Go'yo bu savollarga avval ham javob bergandekman.

– Ismingni yoz!

– Olimjon.

– Sarhadga o'tishga ishonching komilmi?

– Ha.

– Yetti ulug' shaxsning nomini yoz.

– Iskandar Zulqarnayn, Al-Buxoriy, Alisher Navoiy, Zahiriddin Muhammad Bobur, Amir Temur, Napoleon, Jaloliddin Manguberdi.

– Iskandarning ustozini?

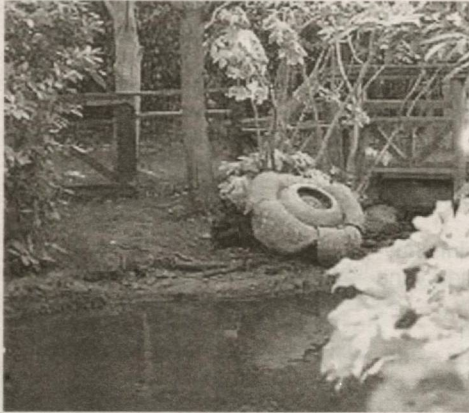
– Arastu.

– Qur'oni karimdan keyingi ulug' kitob?

– «Al-jome as-sahih».

(Davomi bor)

G'AROYIB O'SIMLIKLAR

Biz har xil daraxt turlarini ko'rganmiz, ota-onalarimizdan eshitganmiz, ammo, bilasizlarmi, tropik o'rmonlardagi daraxtlar bir deganda barglarini to'kib yubormas ekan. Ular bir yilgacha gullab, o'sishda davom etarkan. Buning sababi esa tropik o'rmonlarda namgarchilikning yuqoriligidir. Bu yerda ba'zi daraxtlarning bo'yi o'n qavatli uylar bilan teng bo'lib, ularning baquvvat ildizlari mustahkam turishlari uchun ko'maklashadi.

O'RMON GULI

Osiyoning tropik o'rmonlarida dunyodagi eng katta gul «Arnold raffleziya»si o'sadi. Gul yaproqlarining uzunligi 1 metr, og'irligi esa 4 kilogrammga teng ekan. Eng ajablanarlisi, bu gulning na poyasi va na barglari bor. U boshqa o'simliklarning suvi bilan oziqlanadi. Raffleziyadan tikish-bichishda, mehnat darslarida kerak bo'ladigan iplar tayyorlash ham mumkin. Uning gullariga ehtiyotkorlik bilan maxsus qo'lqoplar yordamida teginish mumkin. Yana bir jihati, bu gullarning asosiy changlatuvchilar arilar hisoblanar ekan.

BUNI QARANG-A!

Ko'zasimon gullar haqida eshitgandirsiz? Bu gullarning yorqin ranglari hasharotlarni o'ziga jalb qiladi, hasharotlar bunga qiziqib gullarning ichiga kiradi va u yerdan qaytib chiqib keta olmaydi. Uning shirasi qopqonga tushgan hasharotlarni «hazm qilib yuboradi».

BUTILKA SHAKLIDAGI DARAXT

Avstraliya yer yuzidagi eng quruq materik hisoblanadi. Unda asosan, quruqliklar, cho'llar joylashgan va ular qizil rangda. Shuning uchun bunday yerlarni «Avstraliyaning qizil yuragi» deb ataydilar. Avstraliyaning cho'lli hududlarida turli o'simliklar o'sadi. Ularning orasida ajoyib butilka shaklidagi daraxt ham bor. Yoz faslida bu daraxtning barglari quyosh tomonga o'girilib oladi. Chunki bu daraxt charaqlab turgan quyoshni xush ko'radi. Yomg'ir yoqqanda esa yomg'ir suvlarini suv zahirasi sifatida saqlab qoladi va qurg'oqchilik paytlarida undan foydalanadi.

Internet manbalari asosida poytaxtimizning Shayxontohur tumanidagi 59-DIUMning 6-«F» sinf o'quvchisi Madina SIROJIDDINOVA tayyorladi

Aziz o'quvchilar, yana bir bora bilimingizni sinab ko'ring va o'zingiz uchun bilib oling.

1. Misr Ehomining qurilish jarayoni necha yil davom etgan?

- A) 10 yil;
B) 20 yil;
D) 30 yil.

2. Buyuk Xitoy devori YUNESKOning dunyo meroslari ro'yxatidan nechanchi yil o'rin olgan?

- A) 1987-yil;
B) 1990-yil;
D) 2000-yil.

3. Ilk rezinali havo shari o'ylab topilgan yil qatorini toping.

- A) 1934-yil;
B) 1914-yil;
D) 1924-yil.

4. London shahrida ko'chaga yuvinmay chiqqan insonlarga necha yil qamoq jazosi beriladi?

- A) 3 yil;
B) 2 yil;
D) 1 yil.

5. Planer deb nomlangan birinchi motorsiz yengil samolyot qaysi yilda yaratilgan?

- A) 1990-yil;
B) 1890-yil;
D) 1880-yil.

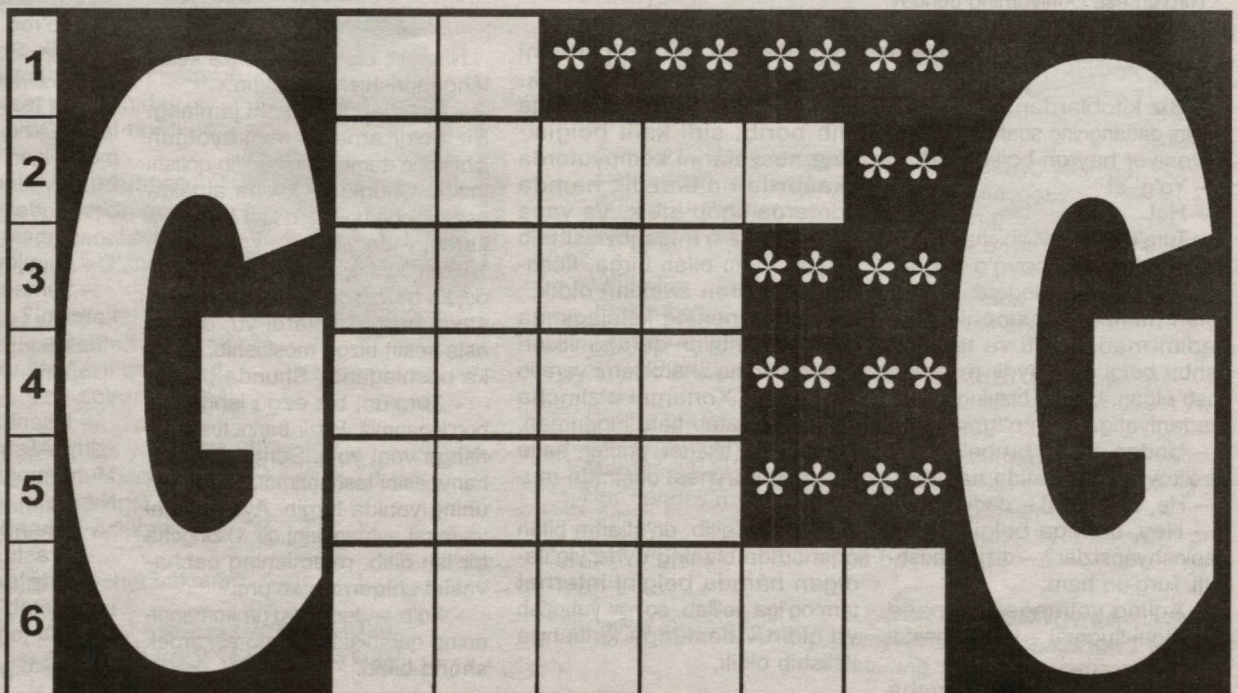
Zuhra NISHONOVA tayyorladi

BO'SH O'TIRMAY, BOSH QOTIR!

«G-G» – TOPSHIRIQ MASHQI

Eniga: 1. Hindiston va Bangladesh davlatlari hududlaridan oqib o'tuvchi daryo. 2. Germaniyaning Elba daryosi sohillarida joylashgan yirik shahar va port. 3. Yerosti xazinalarini ochuvchi mutaxassis. 4. G'arbiy Yevropada yuqori tabaqa dvoryanlarga beriladigan oliy tabaqa unvonlardan biri. 5. Qizg'in suhbat, gap. 6. Shveysariyaning janubiy-g'arbidagi shahar, ma'muriy markaz.

Tuzuvchi:
Foziljon ORIPOV

MEN BIOLOG BO'LAMAN

Avvallari «Kim bo'lsam ekan?» degan savol meni qiynardi. Ammo maktabimiz biologiya faniga chuqur ixtisoslashtirilgandan so'ng bu fanga yanada qiziqib qoldim.

Ona tili va adabiyot fani o'qituvchimiz Hulkar opa esa bizga doim motivatsiya berib boradilar. Ularning boshchiligida «Dunyoning ishlari» romani asosida ilk spektakl sahnalashtirgandik.

Ta'til vaqtida ko'plab tanlovlarda qatnashdim. Endi yangi o'quv yilida o'tgan yillargidan-da a'lo baholarga o'qishni rejalashtirib qo'ydim. Bu o'quv yilida ham o'tgan yillardagidek sardor bo'lmoqchiman va ustozlarimga yaqindan yordam bermoqchiman.

Abdulloh ABDUMO'MINOV,
Toshkent shahri, Shayxontohur tumanidagi
102-umumta'lim maktabining 6-sinf o'quvchisi

O'N DONA YONG'OQ

(Hikoya)

– Navbatdagi amaliy mashg'ulotimizga yong'oq donalari olib kelasiz. Kim qancha ko'p yong'oq olib kelsa, shuncha ko'proq narsa yasashni o'rgataman, – dedi tasviriy san'at muallimi Rahim aka. O'quvchilar topshiriqni daftariyaga yozib olishdi-yu, qo'ng'iroq chalinganligi sabab tashqariga otishildi. Bolalar bir hafta qanday o'tganini bilmay qolishdi. Bugun yana tasviriy san'at darsi. Mashg'ulot xonasiga kirgan ustoz:

– Qani, men aytdim narsalarni stol ustiga qo'ying-chi, tayyorgarligingizni bir ko'ray, – deb parta oralab yurib, birma-bir tekshira boshladi. Hammaning yong'og'i aytilgandan ko'ra ko'p edi. Birgina Rasulning yong'og'i olti donagina edi. Sinfda shivir-shivir kesatliqlar boshlandi.

– Voy, olib kelgan yong'og'ingni qara, muncha ko'p?

– Og'irlik qildimi ko'tarishingga?
– Hamma darsliklarni olib yurasan-ku, yong'oqlarni ko'tara olmadingmi?

– Qosim boboning yong'og'idan terib olsang bo'lardi-ku, biz hammamiz yong'oqlari bor qo'shnilarimizdan terib oldik...

Ustoz o'quvchilarni tinchlantirgach, Rasulning partasi yoniga keldi-da, mu'loymlik bilan so'radi:

– Xo'sh, yong'oqlaring nega kamligini sinfdoshlaringga tushuntirasanmi?

– Bizning hovlimizda yong'oq daraxti yo'q. Qo'shnimiz Qosim boboning katta yong'oq daraxti bor.

Ularnikiga yong'oq terib olsam maylimi, deb uch-to'rt marta chiqdim, ammo uyda hech kim yo'q ekan, – xotirjam gap boshladi Rasul, – men har kuni to'kilgan yong'oqlarni terib, yig'ib qo'yaverdim, ammo olmadim. Bugun ertalab terayotsam, Qosim bobo kelib qoldilar.

– Senmi har kuni yong'oqlarni to'plab qo'ya-yotgan, baraka top, bolam, hosili juda mo'l bo'ldi, to'kilib tugamadi, – deb qilgan ishimdan xursand bo'ldilar.

– Bobo, menga ikki-uch dona yong'oq berolmaysizmi, ustozimiz mashg'ulot-

ga olib kelishni topshirgandilar, shuni so'ramoqchi bo'lib chiqqandim?! – dedim.

– Shundaymi?! – deya bobo biroz o'y surdi-da, keyin:

– Mana bu ikkitasi so'raganing uchun, ikkitasi har kuni terganingga, ikkitasi birovning narsasini so'ramay olmaganing uchun, – deya oltita yong'oq berdilar.

Rasul topshiriqning birinchi sinovidan muvaffaqiyatli o'tgani uchun ustoz uni 10 dona yong'oq bilan mukofotladi.

Nodira NAZAROVA

Pazanda qizga!

Uyda tayyorlangan kunjutli kulchalarni har bir oila a'zolari nonushtada ham tanovul qilishi mumkin.

Kulchalarning mazasi xuddi nonga o'xshaydi.

KUNJUTLI KULCHALAR TAYYORLAYMIZ

Ko'rsatilgan miqdordagi masalliqlardan o'rtacha kattalikdagi 16 dona kulcha chiqadi.

Xamiri uchun:

suv 300 ml
zaytun yog'i 2 oshqoshiq
shakar 1 oshqoshiq
tuz 1 choyqoshiq
yangi xamirturush 20 g
1-nav un 500 g.

Ustiga surtish uchun:

tuxum sarig'i 1 dona
sut 1 oshqoshiq.

Bezash uchun:

qora kunjut 2 chimdim
kunjut 2 chimdim.

Iliq suv solingan idishda xamirturush, tuz, zaytun yog'i va shakarni aralashtiramiz, uning ustiga 500 gramm unni bo'lib-bo'lib elaymiz. Biroz unni elaymiz – xamirni aralashtiramiz, yana elaymiz – aralashtiramiz, 500 gramm un tamom bo'lguncha shu tarzda davom ettiramiz. Qorish jarayonining oxirida xamirning qayishqoq, juda yumshoq bo'lganini sezasiz.

Xamirni pishitgandan keyin yana idishga qo'yamiz, ustini sochiq bilan

yo'pamiz va yaxshiroq ko'tarilishi uchun issiq joyga 1,5–2 soat qo'yib qo'yamiz.

Xamir ko'tarilgach, uni yana mushtlab, bo'lakchalarga ajratamiz (16 dona).

Bu bo'lakchalardan kulchalar yasaymiz, tova ichiga to'shlangan pergament ustiga joylashtiramiz va issiq joyga 30 daqiqa ko'tarilish uchun qo'yamiz. Bu vaqt ichida gaz pechini 180 darajaga yoqib qo'yamiz. Kulchalar ko'tarilguncha, gaz pechi qiziydi. Kulchalar hajmi kattalashgani uchun ular bir-biriga tegib qoladi. Bu qo'rqinchli emas, pishib chiqqandan keyin bir-biridan osongina ajraladi.

Endi tuxum sarig'ini 1 oshqoshiq sut bilan aralashtiramiz va kulchalarga suramiz. Ba'zilariga och rangli, ba'zilariga esa qora kunjut sepamiz.

Gaz pechi ichiga qo'yamiz va 30–35 daqiqa davomida pishirib olamiz.

Yoqimli ishtaha!

NARGIZA tayyorladi

«BOYLIKNI BOLALIKDAN ASRANG!» tanloviga

SUV – YERNING JONI

O'tib borayotgan yilimiz avvalgi yillarimizdan o'zgacha, sinovli tarzda kechaypti. Bu sinovlardan har jihatdan betalofat o'tib olish uchun oldimizda juda ko'p vazifalar turibdi.

Biz qishloqda yashaganimiz uchun ko'proq o'choqda ovqat pishiramiz, balonlardagi gazni esa tejab ishlatamiz. Chiroqni ham o'z vaqtida o'chiramiz.

Suv – yerning joni, inson jismining asosi hisoblanadi. Suv yetib bormagan yerlarda hayot bo'lmaydi. Bejiz suv hayot manbai, deyilmaydi.

Inson suvsiz yashay olmaydi. Oziq-ovqat mahsulotlarini yetishtirish uchun ham suv kerak. Suv bo'lmasa bog'-u rog'lar cho'lga aylanadi. Suvsizlikdan qiynalayotgan, bir tomchi suvga zor bo'layotgan insonlar, yurtlar

son-sanoqsiz. Jannatmakon yurtimizning ham shunday holatga tushib qolmasligi uchun hayot manbai, tirikligimiz asosi bo'lgan suvning qadriga yetaylik. Suvga tashnalikdan lablari yorilib ketgan odamlar, bolalarning qiyofasini ko'z oldimizga keltiraylik. Suvni isrof qilmaslik haqida hadislarda keltirilgan o'g'itlarni, rivoyatlarni ustozim Dilorom opadan eshitganman. Unda: «Isrof qilish shaytondandir, tejash esa rahmondadir», deyilgan. Ayni vaqtda butun dunyoni o'z izmiga solgan «COVID-19» virusiga qarshi kurash jarayonida ham inson salomatligini asrashda suvning

o'rni beqiyos ekanligi yana bir bor o'z isbotini topdi. Shaxsiy gigiyena qoidalariga rioya qilish, ozoda, pokiza bo'lib yurish uchun qo'llarimizni qayta-qayta yuvayapmiz. Ko'proq suyuqlik ichyapmiz.

Ona qishlog'imizning obod bo'lishida undan oqib o'tuvchi Savoy arig'ining hissasi juda katta. Ana shu Savoy arig'imiz hozir bizning yordamimizga muhtoj. Savoy arig'ini ota-bobolarimiz mehnat qilib biz uchun qazishgan. Uni ozoda saqlash, suvini ifloslantirmaslik, qirg'oqlarini obod qilish esa bizning burchimiz. Savoyga suv kelmasa, qish-

log'imizning cho'l-u biyobonga aylanishi turgan gap. Mevali daraxtlar quriydi, kasalliklar ko'payadi. Atrof-muhit ifloslanadi. Shunday ekan, barchamiz bu ne'matlarni asraylik, behuda isrof qilmaylik. Keling, do'stlar, barchamiz bir yoqadan bosh chiqarib ariqlarimizda obihayotning to'lib-toshishiga o'z hissamizni qo'shaylik!

Sofiya RAHMONOVA,
Andijon viloyati, Xo'jaobod
tumanidagi 5-umumta'lim
maktabining 4-«A» sinf
o'quvchisi

RANGLAR JILOSII

Buxoro shahri
o'quvchilarining chizgan
rasmlari:

Alyana RAHMONOVA,
36-umumta'lim
maktabining 5-sinf
o'quvchisi

Amirbek BAHODIROV,
32-umumta'lim
maktabining 7-sinf
o'quvchisi

Ferangiz
HALIMOVA,
37-umumta'lim
maktabining
8-sinf o'quvchisi

Dono HAYITOVA,
22-umumta'lim
maktabining 3-sinf
o'quvchisi

BIZNING TELEGRAM RAQAMIMIZ: (94) 645-90-70

Tong
yulduzi

Muassis:

O'zbekiston Respublikasi
Xalq ta'limi vazirligi

Bosh muharrir
Feruza ADILOVA

Gazeta O'zbekiston Respublikasi
Prezidenti administratsiyasi
huzuridagi axborot va ommaviy
kommunikatsiyalar agentligi-
da 0208-raqam bilan 2019-yil
10-iyunda ro'yxatdan o'tgan.

TAHRIR HAYATI:
Dilshod KENJAYEV,
Alisher S'ADULLAYEV,
Murtazo SULTONOV,
Feruza JALILOVA,
Ashurali JO'RAYEV,
Feruz MATYOQUBOV
(mas'ul kotib)

Navbatchi muharrir
Muhammadsharif
FAYZULLAYEV
Rassom
Feruzbek KAMOL o'g'li
Sahifalovchi-dizayner
Shaxobiddin
MAXMADIYEV

«O'zbekiston» NMIU
bosmaxonasida chop etildi.
Gazetaning poligrafik jihatdan sifati
chop etilishiga bosmaxona mas'ul.
Manzilimiz va bosmaxona manzili:
Toshkent shahri, Navoiy ko'chasi,
30-uy. Indeks: 100011.
Obuna indeksi: 198.
www.tongyulduzi.uz
e-mail: tongyulduzi1929@gmail.com
telegram: t.me/tongyulduz
Adadi – 1846
Buyurtma – V 4325

Tahririyatga kelgan barcha
qo'lyozmalar tahrir qilinadi,
mualliflarga qaytarilmaydi.
Gazetaning yetkazib berilishi
uchun obunani rasmiylashtirgan
tashkilot javobgar.
Shakli A-3, 2 bosma taboq.
Bahosi kelishilgan narxda.
Gazeta haftaning dushanba kuni
chop etiladi.
Topshirish vaqti – 18:00
Topshirildi – 18:00
Tel./faks: (99871) 244-63-08